
POLGÁRI JOG

Főszerkesztő:

Dr. MESZLÉNY ARTUR

Szerkesztők:

Dr. BECK SALAMON

Dr. VARANNAI ISTVÁN

Üdvözet a Vándorgyűlésnek!

Irta: *Dr. Fittler Dezső* m. kir. udvari tanácsos, az Országos Ügyvédszövetség másodelnöke.

Az Országos Ügyvédszövetség szeptember havában ünnepet fog ülni. Nem ugyan örömmünnepet. A vihar, mely elpusztította ezeréves hazánk határait, legázolta a magyar ügyvédség szántóföldeit is. — A pusztulás, mely az ingó vagyon értékét devalválta és szorgalmas egzisztenciák ezreinek megtakarított vagyonkáját tette semmivé, — a mi sorainkban is dusan aratott. Hisz az ügyvédek tulnyomó része csak ingó vagyont gyűjthetett, amelyet elnyelt az idők vihara. De elszegényedtünk azáltal is, hogy működési területünk kétharmad részét elvesztettük. Elszegényedtünk, mert a tisztességes kereskedelem, az életképes ipar maga is megrokkant, válságból válságba sodródik és nem bírja alimentálni becsületes munka nyújtásával a szűk hazába zsufolt kartársakat. Sőt, hovatovább bedugul az a szűkösön csöpögő forrás is, amely a kényszerigezvésegekből és csődökből meritett szórványos keregettel kárpótolt kisszámú kiválasztottakat.

Egyik agilis miniszterünk csak a közelmúlt napokban nyilvánította ki abbéli meggyőződését, hogy „a munkásság aggsági biztosításának szükségessége már bekövetkezett.“ És ime, nekünk, a munkáságnál sokkal kisebb létszámú és mindig az állami közület nélkülözhetetlen pilléréként számottevő szervnek, néznünk kell, mint sinylődik és vergődik a szanalás folytán a törvényalkotta *ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet*, mely az állam és a haza hü fiaitól keservesen összerakosgatott 13 millió aranykoronányi békebeli vagyonát tulnyomórészen hadiköl-

csönbe és egyéb „gyámszerű, óvadékképes, biztos“ papirokba fektette, vagyis — elvesztette!

Amde a magyar ügyvédség ennyi balszerencse és sorscsapás után is bizik a jobb jövőben, bizik a maga ősi életerejében, bizik abban, hogy mint az ország kulturális berendezésének egyik nélkülözhetetlen tényezője, ki fogja küzdeni tudni magának a becsületes megélhetés lehetőségét. Megfeszített munkával biztosítani fogja tagjai részére azt, hogy azok, kik elég bátrak voltak nyolc év középiskola után nekivágni négy évi egyetemi tanulásnak és négy évi ügyvédjelölti gyakorlatnak, mégis remélhetik azt, hogy a diploma megszerzésével, ha kincseket nem is, de elegendő becsületes magyar kenyerüket csak meg fogják találni.

Ennek a célnak elérésére szolgál az a külsőleg is felismerhető, mindnyájunk lelkébe markoló létnyilvánulás, amelyet az Országos Ügyvédszövetség balatonfüredi vándorgyűlése képvisel: *a kari összetartásnak, az egyetértés szülte erőnek és értéknek ország-világ előtt való dokumentálása.*

Az Országos Ügyvédszövetség egyik célja az, hogy karunk tagjait annak a megbecsülésnek kiküzdésére tömörítse, amelyet a magyar ügyvédség a maga évszázados nagy hagyományaival, a maga önzetlen és saját érdekét a köznek mindig alárendelő működésével, a maga páratlan áldozatkészségével és szenvedni és nélkülözni tudásával a legutolsó gyászos esztendőkből is méltán kiérdemelt. Továbbra is vállvetett és önzetlen munkával törekedjünk az igazságügyi problémáknak a nemzetre nézve hasznos megoldására, hogy a magyar jog, a magyar igazság ereje ragyogjon, mint a világot éltető nap, a magyar ügyvéd becsülete legyen fehér, mint a tél háva, — s akkor kell jönni a hajnalnak, mely nekünk is elhozza a megváltást, amiért küzdünk, dolgozunk és élni akarunk.

Az Országos Ügyvédszövetség vándorgyűlése tanúságot fog tenni a magyar ügyvéd tudásáról, hazafiságáról, becsületességéről, melyet egyesek megtévelyedései nemesak hogy el nem homályosíthatnak, de ama kifogástalan gentlemanlike módnál fogva, amellyel azokra reagálunk, még nagyobb fényben csillogtatnak. Az ügyvédi etikai kánon, a Vándorgyűlés tárgyalásainak egyik fontos materiája, lesz hivatva arra, hogy amaz ideálok és normák törvénykönyve legyen, amelyeket a magyar ügyvéd vall és követ, nem azért, mert arra kényszerítének, hanem azért, mert magát erre a legmagasabb erkölcsi

piedesztálra helyezi. A jót tenni magának a jónak kedvéért: a görög stoa e jelszava a magyar ügyvédségé is.

Ennek biztos tudatában szívem mélyéből üdvözlöm e derék és kitűnő jogi folyóirat élén a vándorgyűlést s általa a magyar ügyvédség egyetemét, és kérem Isten áldását munkájára!

Ügyvédi tisztesség és kari tekintély.*)

III. A mai jogállapot és joggyakorlat.

Nem célozom az, hogy a ma érvényben levő fegyelmi szabályokról és a fegyelmi eljárásról kimerítő kommentárt adjak, úgyhogy a ma érvényben levő jogállapotot és joggyakorlatot csupán nagy vonásokban kívánom ismertetni. Meg kell állapítanom mindenekelőtt, hogy összefüggő és rendszeres fegyelmi szabályzatunk voltaképpen nincsen, sőt még a par excellence ügyvédi etikai vonatkozású ügyvédi rendtartás (1874. évi XXXIV. t.-c.) is csak szórványos intézkedéseket tartalmaz, anélkül, hogy a kari tekintélyt szolgáló és a kodifikált ügyvédi etikát szabályozó rendelkezéseket legalább egy fejezetben csoportosítaná. Ilyen egységes kodifikálásra való törekvést csupán Pollák Illésnek néhai dr. Plósz Sándor, volt igazságügyminiszter felkérésére készített törvényjavaslatában találunk, ahol Pollák Illés ezeket az erkölcsi természetű jogszabályokat „kari és közttekintetek“ cím alatt külön fejezetben próbálta csoportosítani.

Ma érvényben levő jogunkban az ügyvédi etikát, a kari tekintélyt és az ügyvédi tisztességet szolgáló intézkedések az ügyvédi rendtartás és az ügyvédi novella (1887. XXVIII. t.-c.) mellett részben a polgári és büntető perrenartásban, részben egyéb törvényeinkben találhatók (pl. 1921. évi XXVII. t.-c. 1. §-a, 1912. évi LIV. t.-c. 16. §-a, stb.).

Az idevonatkozó erkölcsi jellegű jogszabályokat a következőkben csoportosíthatjuk:

A) *Erkölcsi követelmények az ügyvédi bejegyzés előtt.*

Az Ügyvédi Rendtartás 3. és 10. §§-ai szabályozzák az ügyvédi bejegyzés előfeltételeit, amelyek szerint tehát ügyvédként csupán a megfelelő kvalifikációval rendelkező olyan egyén jegyvezhető be, aki erkölcsi tekintetben megfelelő és aki nem folytat akár közvetve, akár közvetlenül olyan foglalkozást, mely az ügyvédi hivatással és az állás tekintélyével össze nem fér. A gyakorlat ilyen összeférhetetlen foglalkozásnak minősíti többek között a végrehajtói állást, községi jegyzői állást, lelkeszi állást, építő biztosi alkalmazást, rendes jogtanári ál-

*) Az előbbi közleményt lásd a Polgári Jog f. évi 6. számában.